WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto 27.10.2021

Asia: WWF:n lausunto VN:n talousarvioesityksestä erityisesti 35. Ympäristöministeriön hallinnonala

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Luonto on liittolaisemme kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. Ekologinen siirtymä on yhteiskunnan tärkein haaste 2020-luvulla. Ilman elinvoimaista luontoa ei ole kestävää taloutta.

WWF on iloinen, että Suomi on edelläkävijöiden joukossa (mm. Leaders' Pledge for Nature) luomassa uutta globaalia luonnon monimuotoisuuskehikkoa (Post2020 Global Biodiversity Framework), jolla turvataan luonnon elinvoimaistuminen tuleville sukupolville. Pähkinänkuoressa tässä on kyse 2030 mennessä toteutettavasta suojelun ja ennallistamisen olennaisesta lisäämisestä, luonnonvarojen kulutuksen haitallisen jalanjäljen puolittamisesta sekä suomenkaltaisten rikkaiden maiden tuesta kehittyvien maiden biodiversiteettityöhön. Tavoitteiden pitää heijastua myös kotimaan politiikassa ja konkretisoitua valtion talousarvioissa. Tarvittava rahoitus voidaan ja pitää kattaa vähentämällä ympäristölle haitallisia tukia. Metsähallituksen tuloutustavoitteen pienentäminen vähentäisi valtion tuloja, mutta on määrältään pieni valtion budjetin kokonaisuudessa verrattuna potentiaalisiin monimuotoisuushyötyihin.

Vuoden 2022 budjetissa pitää huomioida ainakin seuraavat asiat ympäristöhallinnon näkökulmasta:

35 Ympäristöhallinnon toimintamenot

On tärkeää turvata ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen julkisen toiminnan määrärahat. Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen ei onnistunet vuoden 2020 tavoitteeseen mennessä ja vesien sekä Itämeren hyvän tilan saavuttaminen on edelleen pahasti kesken. Ilmastokriisin hillinnän, pysäyttämisen ja siihen sopeutumisen tarve vain kasvaa.

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot

- **Hienoa, että rahoitus hiukan kasvaa, mutta Suomen ympäristökeskusta tulisi ohjata ja antaa rahoitus kuntien luontoneuvontaan. Kuntien rooli luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa tulee kasvamaan.**

21. Eräät luonnonsuojelun menot. (myönnetään 25 540 000 euroa vs 2021 oli 38 340 000 euroa.)

- Rahoituksen pienentyminen on erityisen ikävää, kun elämme luontokadon aikaa ja luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttäminen ja tilan palauttaminen on

yleisesti sovittu tavoite. Hienoa on, että priorisoidaan niin, että ”Määrärahaa käytetään pääosin Helmi-elinympäristöohjelman toimeenpanoon.”

60. Siirto Öljysuojarahastoon

- S e l v i t y s o s a: Määrärahalla Öljysuojarahasto korvaa öljyvahingosta ja torjunta- ja ennallistamiskustannuksista sekä pelastustoimelle torjuntavalmiuden ylläpidosta aiheutuneita kustannuksia.

  WWF:n vapaaehtoiset öljyntorjuntajoukot ovat jääneet ilman Öljynsuojarahaston vastinrahoitusta, koska Ösran mukaan vapaaehtoisia ÖT joukkoja ei voi rahoittaa Ösran rahoituksella. WWF:n vapaaehtoiset ÖT joukot (noin 9600 vapaaehtoista, joista koulutettuja noin 1500) toimivat suoraan pelastuslaitosten apuna ja niiden kouluttaminen & varustautuminen öljyonnettomuuteen on ollut 50% WWF:n ja noin 50% Ösran rahoituksella. ÖT joukkojen kokonaisrahoitus on vuositasolla noin 150 – 200 000 €.
  WWF esittää, että selvitysosaa laajennetaan niin, että vakiintuneet ja pelastussuunnitelmissa olevat ÖT organisaatiot voivat saada harkinnanvaraista tukea.

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät

- **Tämä asia ei suoraan kuulu tähän kohtaan, mutta talousarvion tulopuolella Metsähallituksen tulostavoitetta on pienennettävä ja näin mahdollistetaan valtion maiden biodiversiteetin suojelu sekä matkailuelinkeinon mahdollisuudet – kustannustehokkuus talousarviossa esitettyjen monien tavoitteiden toteuttamiseksi olisi huomattavan suuri.**

61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen
(2022 talousarvio 20 542 000, 2021 talousarvio 19 067 000 ja 2020 tilinpäätös 46 792 000)

- Pitkäjänteisille vesiensuojelutoimenpiteille pitäisi varata huomattavasti enemmän rahoitusta kuin nyt esitetään. Myös kipsikäsittelyn iso korostaminen vaikuttaa erikoiselta – Missä ovat muut maanparannusaineet, ennen kaikkea rakennekalkki?

63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot
(2022 talousarvio 44 130 000 vs 2021 talousarvio 56 130 000 ja 2020 tilinpäätös 74 630 000)

- Rahoituksen pienentyminen on erityisen ikävää, kun elämme luontokadon aikaa ja luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttäminen ja tilan palauttaminen on yleisesti sovittu tavoite.

Kaiken kaikkiaan luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttämiseksi ja tilanteen kääntämiseksi tarvitaan:

- **Luonnonsuojelualueiden hankintaan ja korvauksiin olisi budjetoitava yhteensä 100 miljoonaa euroa vuodessa.** Tutkijat ovat esittäneet rahoitustarpeeksi huomattavasti suurempiakin summia.
- **Valtion mailla olevat luonnonmetsät saatettava kiireellisesti suojelun piiriin** – tämä linkittyy myös kohtaan 52. Metsähallituksen tehtävistä ja tulotavoitteen pienentämistarpeesta.

Muut huomiot valtion talousarviosta

Suomen on vietävä läpi **välttämättömät ilmastopäätökset hiilineutraaliuden saavuttamiseksi** vuoteen 2035 mennessä. Järjestöt ovat yhteisesti viestineet näistä https://wwf.fi/app/uploads/a/p/d/y2um7kopga5zu8otsvvxf8/ilmastoriihikirje_jarjestot.pdf

WWF pitää hienona kehitysyhteistyömäärärahojen nostoa, vaikka se ei vastaa kansainvälistä 0,7 % tavoitetta. Toivomme että rahoitus ohjataan kehityspoliittisen selonteon tavoitteiden mukaisesti entistä vahvemmin ympäristön ja luonnonmonimuotoisuuden suojeluun. Myös historiallisen suuri ilmastorahoitus on erinomainen linjaus, joka osoittaa Suomen globaalia vastuuta ilmastokriisistä. On kuitenkin tärkeää, että ilmastorahoitus on uutta ja lisäistä ettei se syö varoja muulta kehitysyhteistyöltä. Ilmastorahoituksen osalta on keskeistä, että Ulkoministeriö kehittää ilmastorahoituksen vaikuttavuuden arviointia, seurantaa ja raportointia VTV:n tekemän analyysin ja suositusten mukaisesti.

Maailman Luonnon Säätiö,
World Wide Fund for Nature,
Suomen rahasto sr.
(WWF Suomi)

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Lisätietoja myös: Oikeudellinen neuvonantaja Raija-Leena Ojanen, p. 050 599 0232